

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *16 Хімічна інженерія та біоінженерія*

Код та найменування спеціальності *162 Біотехнології та біоінженерія*

Освітньо-професійна програма *Біотехнології та біоінженерія*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності № 162 Біотехнології та біоінженерія
«12 » 02 2024 р. протокол №2.

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

_____ K07-32 _____

1. Загальна інформація

[української та іноземної філології](#)

Кафедра:

Викладач:

Лупол А.В., ст. викладач кафедри української та іноземної філології, кандидат філологічних наук.

Контакти:

[Профайл](#)

alika050179@gmail.com

Освітній компонент викладається на першому курсі у 2 семестрі (денна форма), на першому курсі у 2 семестрі (заочна форма)

Кількість кредитів - 3 , годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	Всього	лекції	лабораторні	практичні
денна форма	30	14	-	16
заочна форма	8	4		4
Самостійна робота, годин	60		75	

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Завдання дисципліни – допомогти студентам опанувати лексичні, орфоепічні, граматичні й стилістичні норми сучасної української мови, сформувати базовий рівень володіння професійною мовою для засвоєння матеріалу галузевих дисциплін, а також навчити їх основ наукової роботи та ведення ділової документації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: етапи розвитку української літературної мови, становлення фахової термінології; державний стандарт на оформлення ділових документів та вимоги до композиції наукових робіт; основні мовні засоби й прийоми нормування наукових текстів і ділової документації.

вміти: володіти нормами літературної мови; користуватися всіма її засобами незалежно від умов спілкування, мети й змісту мовлення; користуватися фаховими монографічними, навчальними та довідковими виданнями, різними видами словників; складати різні ділові документи.

3. Мета освітнього компоненту

Метою викладання навчальної дисципліни полягає у ознайомленні студентів з нормами сучасної української мови у професійному спілкуванні, підвищенні загальної та мовної культури майбутніх спеціалістів харчової промисловості, формуванні практичних навичок професійного усного й писемного спілкування, а також виховувати культуру мовлення студентів як носіїв української мови.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти за спеціальністю 162 "Біотехнології та біоінженерія"](#) та [Освітньо-професійні програми "Біотехнології та біоінженерія"](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у біотехнології та біоінженерії, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів біотехнології та біоінженерії.

Загальні компетентності:

01. Здатність застосовувати у практичних ситуаціях
02. Здатність до письмової та усної комунікації українською мовою (професійного спрямування)
09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

12. Здатність здійснювати аналіз нормативної документації, необхідної для забезпечення інженерної діяльності в галузі біотехнології

Програмні результати навчання

04. Вміти застосовувати положення нормативних документів, що регламентують порядок проведення сертифікації продукції, атестації виробництва, вимоги до організації систем управління якістю на підприємствах, базуючись на знаннях, одержаних під час практичної підготовки

23. Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Культура фахового мовлення. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.			
1	Роль мови у професійній діяльності людини.	2	2
2	Особливості усного та писемного ділового спілкування.	2	-
3	Лексичні засоби в текстах ділового стилю тавжівання слів іншомовного походження у фаховій літературі.	2	2
Змістовий модуль 2. Нормативність і правильність фахового мовлення. Складання професійних документів.			
4	Словотвірні норми як основа мовної стабільності та мовного розвитку.	2	2
5	Вимоги до вибору граматичних форм слова в діловому мовленні (іменні частини мови, дієслово, прислівник, службові частини мови).	2	-
6	Особливості синтаксису ділових текстів.	2	-
7	Аналіз документації, пов'язаної з фаховою діяльністю.	2	2
Разом за ОК:		14	4

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання

1	Роль мови у професійній діяльності людини.	2	2
2	Особливості усного та писемного ділового спілкування.	2	-
3	Лексичні засоби в текстах ділового стилю тавжівання слів іншомовного походження у фаховій літературі.	2	2
4	Словотвірні норми як основа мовної стабільності та мовного розвитку.	2	-
5	Вимоги до вибору граматичних форм слова в діловому мовленні (іменні частини мови, дієслово, прислівник, службові частини мови).	2	-
6	Особливості синтаксису ділових текстів.	3	-
7	Аналіз документації, пов'язаної з фаховою діяльністю.	3	2
Разом за ОК:		16	6

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу за п. 5.1.	10	10
2	Підготовка до практичних занять	10	20
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції ТЕМИ: 1.Правопис прізвищ, імен та по батькові. Складні випадки відмінювання прізвищ. 2.Терміни та їх місце в діловому мовленні. Терміни ринкової, торгівельно-комерційної діяльності. 3.Вербальні та невербальні види спілкування, науково-професійне та ділове спілкування. 4.Складні випадки написання та відмінювання прізвищ. 5.Терміни та їх місце в діловому мовленні. Терміни харчової, ринкової, обліково-аудиторської та торгівельно-комерційної діяльності.	10	20
4	Виконання індивідуальних навчальних завдань	30	26
Разом з дисципліни		60	76

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *Модульні контрольні роботи;*
- *Тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;*
- *Виконання і захист практичних / самостійних робіт;*
- *Усне опитування;*
- *тощо.*

Підсумковий контроль – *екзамен*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Культура фахового мовлення. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.		
Лекційний курс ^(**)	6	10
Практичні роботи*	7	3
Самостійна робота*	12	12
Тестування*	10	10
Всього за змістовний модуль 1	35,0	35,0
Змістовий модуль 2. Нормативність і правильність фахового мовлення. Складання професійних документів.		
Лекційний курс ^(**)	6	10
Практичні роботи*	7	3
Самостійна робота *	12	12
Тестування/Модульна контрольна робота*	10	10
Всього за змістовний модуль 2	35,0	35,0
Екзамен	30,0	30,0
Всього	100,0	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

**Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів
Підсумковий контроль – екзамен**

27-30 балів	Якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	Якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	Якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними умінями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	Якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, умінями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Лекційний курс

Денна	Заочна	Лекційний курс відвідано повністю, здобувач виконав конспект лекцій, активно працював на кожній лекції	відмінно
5,0–6,0 балів	6,0–10,0 балів		
4,0–4,9 балів	5,0–5,9 балів	Лекційний курс відвідано повністю, здобувач виконав конспект лекцій, активно працював на більшості лекцій	дуже добре
3,0 – 3,9 балів	4,0 – 4,9 балів	Лекційний курс відвідано не повністю з поважних причин, але здобувач опрацював лекційний матеріал, виконав конспект лекцій, активно працював на більшості лекцій	добре
2,0 – 2,9 балів	2,0 – 3,9 балів	Епізодичне відвідування лекцій, конспект лекцій виконано стисло, пасивна робота на більшості лекцій	достатньо
0 – 1,9 балів	0 – 1,9 балів	Систематичні пропуски лекцій, конспект лекцій виконано дуже стисло, пасивна робота на лекціях	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

1,5 - 2бали	Завдання відпрацьовано вчасно, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
1 - 1,4балів	Завдання відпрацьовано, відповіді неповні, допущені помилки	добре
0,5 – 0,9балів	Завдання відпрацьовано, відповіді неповні, допущені помилки	задовільно
0-0,4балів	Завдання не відпрацьовано	незадовільно

Самостійна робота (вмежах одного модуля)

6 - 12балів	Завдання виконане самостійно, тема розкрита повністю; логічність та послідовність викладання матеріалу, використання сучасних літературних джерел, статистичних даних тощо	відмінно
3 - 5балів	В цілому правильно виокремлено основні положення кожного з джерел, але не зроблено їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків	добре
1 – 2бали	Завдання відпрацьовано частково: тема розкритане в повному обсязі	задовільно
0 балів	Завдання не відпрацьовано	незадовільно

Тестування/Модульна контрольна робота

9,0-10,0	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
8,0 -8,9	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73% правильних відповідей	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 % правильних відповідей	достатньо
0 – 4,9	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, мозковий штурм), технології опрацювання дискусійних питань.*

Самостійна робота: *робота з навчально-методичними матеріалами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій,*

оцінка, ілюстрація тощо), лекційний матеріал, реферування, конспектування)

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Українська мова за професійним спрямуванням" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / А. В. Лупол, О. І. Філіпенко ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — 43 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739216>

2. Розмовляємо українською (стартовий курс А1, А2) [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Рева-Левшакова, Я. С. Гладир ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т міжнар. освіти. — Одеса : ОНУ, 2021. — 384 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2135068>

3. Українська мова за професійним спрямуванням : метод. вказівки щодо забезпечення самот. роботи студентів [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / О. І. Філіпенко ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — Електрон. текст. дані: 12 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739171>

4. Українська мова за професійним спрямуванням: опрацювання наукового тексту [Текст] = The professional ukrainian language: working out a scientific text : підручник. Ч. 1 : Конспектування / О. І. Южакова ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Освіта України, 2017. — 236 с. — Бібліогр.: с. 232-235.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecord.162035>

5. Конспект лекцій з дисципліни "Українська мова (за професійним спрямуванням)" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / А. В. Лупол ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2018. — 43 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecord.162387>

6. Мистецтво спілкування [Текст] / Г. І. Віват. — Навч. вид. — Одеса : ВМВ, 2018. — 208 с. : іл., худож. Г. І. Віват. — Бібліогр.: с. 199-207.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecord.164222>

7. Українська ділова і фахова мова [Текст] : прак. посіб. на щодень: навч. посіб. / М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корніловська ; за ред. М. Д. Гінзбурга. — 2-ге вид., випр. і доп. — Київ : ІНКОС; Центр навч. літ., 2017. — 654 с. : табл. — Бібліогр.: с. 606-654.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecord.161432>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Алла ЛУПОЛ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української та іноземної філології

Протокол від «_29_» грудня _____ 2023р. № _5_

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Ольга ФІЛІПЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП

доцент кафедри біохімії,

мікробіології та фізіології харчування

/ПІДПИСАНО/

Олена КИЛИМЕНЧУК